

Certificering gaat controle gemeenten grotendeels vervangen

De lokale overheid zal steeds minder op gaan treden als controleur van de kwaliteit van installaties. Certificering van installateurs en op termijn hele gebouwen wordt hierdoor voor gemeenten een belangrijk instrument om toezicht te houden op de kwaliteit van installaties.

L. (Lodewijk) Niemöller, directeur KOMO

Lokale overheden zijn momenteel verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van installaties en gebouwen. Op bouwplaatsen, bij verbouwingen of tijdens ingrijpende onderhoudswerkzaamheden controleren ambtenaren van de gemeente daarom of de opdrachtgever, de installateur, de aannemer en zijn onderaannemers zich aan de regels houden. Maar deze werkwijze gaat de komende jaren veranderen.

De overheid zal het toetsen van de kwaliteit van gebouwen steeds meer aan de markt overlaten. Vanuit Den Haag wordt hier in toenemende mate op aangestuurd. Dat blijkt nog maar eens uit de omarming door het eerste kabinet Rutte van de commissie Fundamentele Verkenning Bouw onder leiding van Sybilla Dekker, voormalig minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM). De commissie Dekker stelt in haar rapportage dat in de bouwsector het principe 'privaat te doen wat kan, en publiek wat moet' leidend zou moeten zijn. De lange termijn trend van de zich terugtrekkende overheid is niet de enige reden voor het naar de markt verschuiven van de kwaliteitscontroles rond gebouwen. Het is ook de financiering die de huidige werkwijze onder druk zet. Gemeenten dekken de kosten van de controles door deze over de grote en kleine projecten uit te smeren. Maar omdat er als gevolg van de economische crisis niet veel grote projecten meer zijn, valt de basis onder het financieringsmodel weg.

Gemeenten staan niet slechts aan de inkomstenkant financieel onder druk. Lokale

bestuurders zullen als gevolg van de huidige economische crisis ook fors moeten blijven bezuinigen. Bij met name kleine maar ook middelgrote gemeenten is het daarom erg onzeker of zij er in zullen slagen om het kennisniveau van hun afdelingen bouw- en woningtoezicht op peil te houden.

■ DOORBREEKGEMEENTEN

Kennis van zaken is in de moderne installatiesector van groot belang. Want onder invloed van de steeds hogere energieprestatie-eisen worden in gebouwen en woningen steeds complexere installatiesystemen aangebracht.

Beschikte een gemiddelde woning zo'n tien jaar geleden nog slechts over het 'klassieke' palet van gas, water en licht. Tegenwoordig heeft een doorsnee nieuwbouwhuis al gauw een warmtepomp, zonneboiler of installatie voor het terugwinnen van warmte.

Dat gebouwen dankzij slimme installatiesystemen energiezuiniger worden, is op zich een gunstige ontwikkeling. Maar tegelijkertijd wordt het door deze ontwikkeling voor gemeenten heel lastig om de kennis in huis te hebben die nodig is voor een adequate vergunningverlening en kwaliteitscontrole. Niet alleen omdat de toegepaste installatietechnie-

ken steeds ingewikkelder worden. Maar vooral ook omdat deze voortdurend in verschillende configuraties worden toegepast.

De gemeente Eindhoven is de trekker van een groep 'doorbraakgemeenten' die momenteel werk maakt van het efficiënter organiseren van het bouw- en woningtoezicht. De stad heeft hiervoor allereerst een aantal vergunningen geschraapt. Daarnaast biedt de gemeente in de Brabantse stad vergunningaanvragers de mogelijkheid om in samenwerking met gecertificeerde bedrijven zelf de verantwoordelijkheid te nemen voor het gehele of gedeeltelijke vergunningproces.

Bij de manier waarop de gemeente Eindhoven de vergunningverlening efficiënter in wil richten bewijst Komo Instal goede diensten. Dit keurmerk, waarvan de beoordelingsrichtlijn (BRL) door de Stichting Kwaliteitsborging Installatiesector (KBI) wordt beheerd, biedt de gemeente en de opdrachtgever de waarborg dat het bedrijf dat het keurmerk draagt voldoet aan de wettelijke eisen. Bovendien is de gemeente er zeker van dat het toezicht deskundig en met de nodige expertise wordt uitgevoerd.

De BRL's die onder het Komo Instal merk vallen op het gebied van gas-, water-, elektrotechnische installaties en legionellapreventie worden door KBI aangepast aan het nieuwe bouwbesluit. Ook zijn er BRL's in ontwikkeling op het gebied van het toepassen van duurzame technieken, bijvoorbeeld warmte/

koude-opslag, zon en biomassa. Op die manier kunnen installateurs die het keurmerk dragen gemeenten niet alleen een brede kwaliteitswaarborg bieden. De drager van het certificaat gaat ook sneller door het vergunningproces heen. De gemeente moet het erkende Komo Instal certificaat namelijk accepteren als voldoende bewijs.

■ EINDPRODUCT

De huidige, steeds complexer wordende bouwpraktijk zorgt ervoor dat niet slechts het bouwproduct van gegarandeerde kwaliteit moet zijn, maar ook de montage. Juist om die reden is er het keurmerk Komo Instal. Tegelijkertijd groeit in de bouwsector het besef dat het certificeren van de kwaliteit van de onderdelen van een gebouw per definitie niet hoeft te leiden tot een goed eindproduct. Want juist tijdens de bouw is het risico op montagefouten relatief hoog omdat dan verschillende systemen aan elkaar worden gekoppeld.

Komo werkt aan een certificaat dat de kwaliteit van het eindproduct borgt. Met zo'n certificaat wil Komo gemeenten volledig ontzorgen op het gebied van bouw- en woningtoezicht. Want het belangrijkste voordeel van een onafhankelijke certificering van gebouwen is dat de kwaliteit kan worden geborgd zonder intensieve controles van de gemeente. De lokale overheid hoeft dan immers slechts te kijken of de juiste certificering op het gebouw van toepassing is. Vervolgens kunnen de bouw-

of verbouwplannen grotendeels ongezien worden gepasseerd.

■ TRANSPARANT

Het opstellen van de beoordelingsrichtlijnen die worden gebruikt voor de onafhankelijke certificering van Komo Instal gebeurt in samenwerking met marktpartijen; producenten van bouwmaterialen, toeleveranciers, architecten, aannemers en natuurlijk ook installateurs. Bij het opstellen van BRL's is daarom een 'college van deskundigen' betrokken waarin iedere bouwpartij is vertegenwoordigd. Het oordeel van dit college weegt zwaar. Want mensen uit de praktijk kennen de producten en processen het best. Komo wil maximaal transparant zijn. Op de website www.komo.nl zijn daarom alle bestaande certificaten en certificatie-gelingen te doorzoeken. Ook worden hier alle nieuwe initiatieven van Komo bekendgemaakt. Op die manier wil Komo alle partijen in de bouwketen actief betrekken bij de kwaliteitsverbetering in de sector.

Omdat de ontwikkelingen in de installatiesector snel gaan, zijn de ideeën en deskundigheid van installateurs bij Komo van harte welkom. Want op basis van dergelijke bijdragen kan Komo in samenwerking met de KBI bestaande en nieuwe certificaten, bijvoorbeeld het keurmerk Komo Instal en het in ontwikkeling zijnde gebouwcertificaat, optimaliseren en zo veel als mogelijk bij de actuele bouwpraktijk laten aansluiten.